**Asiantuntijalausunto eduskunnan asunto- ja ympäristöjaostolle kaupungin mahdollisuuksista tukea Vallisaaren kunnostamista ja infran rakentamista**

HEL 2016-011512 T 03 00 00

Vallisaaren alue on valtion omistama ja metsähallituksen hallinnossa. Saaren avaamista yleiseen käyttöön on metsähallituksen toimesta kiitettävästi edistetty. Tämä onkin jo ensimmäisenä kesänä johtanut siihen, että kävijöitä saarella on saadun tiedon mukaan ollut noin 90 000. Tämä merkitsee luonnollisesti mm. sitä, että vesihuollon järjestäminen on kiireellistä, kun on ajan mittaan ennakoitavissa, että kävijämäärä nousee vielä noin 300 000:een.

Helsingin kaupunki on jäsenenä pääkaupunkiseudun vesihuollosta vastaavassa Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymässä (HSY), joka tarjoaa vesi- ja jätehuoltopalveluita yhteensä yli miljoonalle Helsingin seudun asukkaalle. Osakkaiden solmimassa kuntatekniikan yhteistyön puitesopimuksessa HSY:n ja jäsenkuntien kesken on määritelty vesihuollon kustannusjako mm. asemakaavoitetuilla alueilla.

Vallisaareen ja Kuninkaansaareen ollaan metsähallituksen hakemuksesta Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston toimesta laatimassa asemakaavaa, joka saadun arvion mukaan tulisi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi vuosien 2017–2018 vaihteen tienoissa.

Kaupunginhallitus päätti 27.6.2016 hyväksyä Helsingin vesihuollon toiminta-alueen vuosiksi 2016-2018. Samassa yhteydessä kaupunginhallitus päätti, että toiminta-alueen laajentamisessa tulee lähivuosina arvioida mm. saaristoalueiden kehittämistarpeita ja merellistä Helsinkiä palveluidenkin näkökulmasta. Suuren kävijämäärän ja asemakaavoituksen perusteella Vallisaaren sisällyttäminen toiminta-alueeseen on perusteltua ja siten esitettävissä jatkossa. Vesihuoltoyhteyden rakentaminen olemassa olevasta verkostosta saareen tulisi siten HSY:n tehtäväksi, ja kustannusvastuu ratkaistavaksi kaupungin ja HSY:n kesken. Yhteyden rakentamisesta on aiemmin tehty kustannusselvitys, jonka mukaan yhteyden kustannus olisi noin 1 Me. Vesihuoltoyhteyden järjestäminen saaren alueella nähdään puolestaan omistajan eli valtion kustannuksella tehtäväksi.

Kaupunki on osallistunut saarten vesi- ja energiahuollon ratkaisujen etsimiseen myös uusien innovaatioiden kautta, jotta mahdollistettaisiin saarten suunnitelmallinen rakentaminen ja erilaisten uusien yrityspalvelujen kehittäminen.

Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja Metsähallitus järjestivät tässä tarkoituksessa alkuvuodesta 2016 Puhdas Vallisaari -innovaatiokilpailun. Kilpailun ensisijaisena tavoitteena oli etsiä ratkaisuja, jotka tuovat lisäarvoa kävijöille ja saarilla toimiville yrityksille. Kilpailussa etsittiin ratkaisuja kolmeen pääteemaan:

1. Kestävä vesihuolto ja jäteveden käsittely
2. Kestävät energiaratkaisut ja materiaalien tehokas käyttö
3. Innovatiiviset käyttäjälähtöiset ratkaisut.

Ehdotuksista ollaan parhaillaan työstämässä hankesuunnitelmaa, jota voidaan sellaisenaan käyttää toteutussuunnittelun pohjana. Hankesuunnitelmassa tehdään myös teknis-taloudellinen arviointi valituista ratkaisuista. Kohdealueeksi on hankesuunnitelmaan valittu Aleksanterinpatterin alue. Hankesuunnitteluvaihetta rahoittavat HSY, Sitra, Metsähallitus ja 6Aika-ohjelma (Helsingin osatoteutus).

Puhdas Vallisaari Innovaatiokilpailu osoitti, että puhtaita ja älykkäitä teknologioita tarjoavilla helsinkiläisillä ja suomalaisilla yrityksillä on kiinnostusta saarten kehittämiseen näyteikkunaksi kestävänä matkailukohteena.

Elinkeinopoliittisesti Helsingin kaupunki haluaakin olla edelläkävijä ympäristöliiketoiminnan edistämisessä ja haluaa tarjota referenssikohteita innovatiivisille uusille puhtaille ja älykkäille ratkaisuille. Vallisaari ja Kuninkaansaari tarjoavat erinomaisen kehittämiskohteen tällaisten ratkaisujen hyödyntämiseen ja esittelyyn vierailijoille.

Myös HSY:n kautta kaupunki on ollut mukana Vallisaaren ideakilpailun juryssa. Em. ideakilpailun töissä oli esillä useita ideoita, joissa kehitettiin tekniikoita ja toimintamalleja vesihuollon paikalliseksi hoitamiseksi. Lisäksi HSY näkee ko. ratkaisut potentiaalisesti käyttökelpoisina myös muiden alueen saarien vesihuoltoratkaisuissa (konseptin monistettavuus). HSY ei kuitenkaan sulje pois myöskään perinteisiä ja koeteltuja vesihuollon ratkaisuja (siirtojohdot) Vallisaaren vesihuollon järjestämisen osa- tai kokonaisratkaisuna.

Vallisaaren omistaa valtio ja vastuu alueen toteuttamisen kustannuksista on siten valtiolla. Kaupunki toivoo valtiolta panostuksia saarten kehittämisen edellyttämiin investointeihin. Helsingin kaupunki osallistuu mielellään Vallisaaren kehittämiseen Metsähallituksen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa jatkossakin.

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

## Otteet

**Ote**
Eduskunnan asunto- ja ympäristöjaosto